

- c) Oznaczenie odpowiedzi następuje przez zamazanie **ołówkiem 2B lub 3B całej powierzchni prostokąta** wybranej przez Ciebie odpowiedzi. Pamiętaj, że od poprawności zamazania pola w dużej mierze zależy poprawność odczytu podanej przez Ciebie odpowiedzi. Przykłady poprawnego zamazywania pola możesz zobaczyć powyżej.
- d) Proponujemy, aby w czasie rozwiązywania testu najpierw zaznaczać odpowiedź delikatną kropką. Gdy przekonasz się, że dobrze wybrałaś/eś, zakresz silnie całe pole. Jeżeli chcesz zmienić odpowiedź, wymaż gumką owe wcześniejsze zaznaczenie i wprowadź nową, zgodną ze swoją wiedzą, właściwą odpowiedź. Gdy upewnisz się, że kartę z odpowiedziami wypełniłaś/eś poprawnie, zamaż starannie prostokąty.

Niedopuszczalne jest zniszczenie karty, jej uszkodzenie (załamanie, zagięcie) zarysowanie brzegu karty, gdyż może to być przyczyną złego jej odczytu.

- e) Wybieraj zawsze tylko **jedną odpowiedź**. Zakreślenie więcej niż jednej odpowiedzi powoduje jej niezaliczenie.
- f) Na cały egzamin masz **2 godziny 50 minut**. Jeżeli nie będziesz tracić czasu na próżno, na pewno zdążysz odpowiedzieć.
- g) Jeżeli ukończysz rozwiązywanie zadań wcześniej, możesz oddać kartę odpowiedzi Przewodniczącemu Komisji i opuścić salę. Wraz z kartą odpowiedzi zwracasz również broszurkę z zadaniami, która jest drukiem ścisłego zachowania.
- h) Porozumiewanie się z sąsiadami oraz korzystanie z jakichkolwiek materiałów pomocniczych pociąga za sobą dyskwalifikację i ocenę niedostateczną z egzaminu.

Twój zestaw zadań testowych został oznaczony jako **WERSJA I**. W związku z tym przypominamy Ci, że Twój numer karty winien być **nieparzysty**. Dla potwierdzenia tego, że rozwiązujesz wersję I **w wierszu 7 górnej części karty** zakreślono pole z **cyfrą 1**. Prawidłowe zaznaczenie widać na rysunku niżej

NUMER KODOWY.....

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

WIOSNA 2021

EGZAMIN SPECJALIZACYJNY Z
ENDOKRYNOLOGII

1	A	B	C	D	E
61	A	B	C	D	E

Nr 1. Które ze stwierdzeń dotyczących dysfunkcji tarczycy u pacjenta z otyłością jest prawdziwe (według wytycznych Europejskiego Towarzystwa Endokrynologicznego 2020)?

- 1) nieznaczne obniżenie stężenia FT4 u pacjenta z otyłością przy prawidłowym poziomie TSH wymaga wykluczenia wtórnej niedoczynności tarczycy;
- 2) u każdego pacjenta z otyłością należy oznaczyć TSH;
- 3) u każdego pacjenta z otyłością z podwyższonym stężeniem TSH należy oznaczyć FT4, FT3 i anty-TPO;
- 4) każdego pacjenta z otyłością z hipertyreotropinemią (subkliniczną niedoczynnością tarczycy) należy leczyć L-tyroksyną;
- 5) nie należy stosować hormonów tarczycy w leczeniu otyłości u osób z prawidłową funkcją tarczycy.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,4,5. **B.** 1,2,3. **C.** 2,3,4,5. **D.** 2,3,5. **E.** 2,5.

Nr 2. U 42-letniego pacjenta z BMI 34 kg/m², bez objawów klinicznych hiperkortyzolemii, z uderzeniami gorąca oraz obniżeniem libido stwierdzono obniżone stężenie testosteronu całkowitego (2,8 ng/ml) przy prawidłowym stężeniu LH i FSH oraz prawidłowym stężeniu prolaktyny. W pierwszej kolejności należy:

- A.** zalecić redukcję masy ciała dla przywrócenia prawidłowej funkcji gonad.
- B.** zalecić redukcję masy ciała i włączyć leczenie testosteronem.
- C.** zalecić redukcję masy ciała i włączyć leczenie testosteronem, po wykluczeniu przeciwwskazań do takiego leczenia.
- D.** zalecić redukcję masy ciała i włączyć leczenie testosteronem, jeżeli pacjent nie planuje posiadania potomstwa.
- E.** zalecić redukcję masy ciała i włączyć leczenie testosteronem po wykluczeniu przeciwwskazań do takiego leczenia, jeżeli dla pacjenta zachowanie płodności nie jest ważne.

Nr 3. Wskazaniem do diagnostyki w kierunku hiperaldosteronizmu pierwotnego jest:

- 1) oporne nadciśnienie tętnicze;
- 2) nadciśnienie tętnicze ze współistniejącą hipokaliemią samoistną lub indukowaną diuretykami;
- 3) nadciśnienie tętnicze u pacjenta z przypadkowo wykrytym guzem nadnercza;
- 4) nadciśnienie tętnicze u pacjenta z niewyjaśnionym migotaniem przedsionków.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2. **B.** 1,3. **C.** 2,3,4. **D.** 1,2,3. **E.** wszystkie wymienione.

Nr 4. Które ze stwierdzeń dotyczących zastosowania PET (pozytonowej tomografii emisyjnej) w diagnostyce raka tarczycy jest prawdziwe:

- A. u pacjentów z jodochwytnymi ogniskami raka zróżnicowanego tarczycy zawsze obserwuje się wychwyt ^{18}F -FDG.
- B. PET z użyciem ^{18}F -FDG jest przydatny u pacjentów ze stężeniami tyreoglobuliny $> 10 \text{ ng/ml}$ w warunkach supresji TSH.
- C. czułość badania PET z ^{18}F -FDG w wykrywaniu ognisk raka rdzeniastego tarczycy przy stężeniu kalcytoniny w zakresie $100\text{-}150 \text{ pg/ml}$ jest wysoka.
- D. w diagnostyce raka rdzeniastego tarczycy można wykorzystać ^{124}I .
- E. w diagnostyce raka zróżnicowanego tarczycy wykorzystuje się ^{18}F -cholinę.

Nr 5. U pacjenta z przewlekłą chorobą nerek w trakcie dializoterapii stwierdzono: stężenie wapnia $3,1 \text{ mmol/l}$; stężenie fosforanów $1,6 \text{ mmol/l}$; stężenie parathormonu (PTH) 1100 pg/ml oraz obecność zwapnień w tkankach miękkich. Postępowanie w przypadku tego pacjenta powinno obejmować:

- A. diagnostykę w kierunku hiperkalcemii nowotworowej.
- B. wykluczenie przedawkowania witaminy D lub jej analogów.
- C. wykluczenie zatrucia glinem.
- D. leczenie aktywnymi analogami witaminy D.
- E. skierowanie na zabieg paratyreoidektomii w trybie pilnym.

Nr 6. Które ze stwierdzeń dotyczące raka przytarczyc jest prawdziwe?

- A. kobiety chorują trzykrotnie częściej niż mężczyźni.
- B. zwiększoną częstość raka przytarczyc obserwuje się w przebiegu zespołu MEN1.
- C. przerzuty odległe występują na późnych etapach choroby.
- D. główną przyczyną zgonów jest zaawansowanie procesu nowotworowego.
- E. w leczeniu raka przytarczyc nie powinno się stosować cynakalcetu.

Nr 7. U pacjenta po urazie głowy stwierdzono ciężką hiponatremię (stężenie sodu 115 mmol/l), ciśnienie krwi $90/60 \text{ mmHg}$; diurezę $4,5 \text{ l/dobę}$; glikemię $4,5 \text{ mmol/l}$; stężenie potasu $3,8 \text{ mmol/l}$, stężenie triglicerydów $1,5 \text{ mmol/l}$; stężenie białka całkowitego 65 g/l , w badaniu fizykalnym nie stwierdzono obecności obrzęków. Hiponatremii towarzyszyły podwyższone stężenie kwasu moczowego, azotu mocznikowego (BUN) oraz podwyższone stężenie aldosteronu. Obraz przemawia za:

- A. SIADH.
- B. pierwotną niedoczynnością kory nadnerczy.
- C. zespołem mózgowej utraty soli.
- D. hiponatremią rzekomą.
- E. hiponatremią hiperwolemiczną.

Nr 8. Akromegalia jest chorobą spowodowaną nadmiernym wydzielaniem hormonu wzrostu (GH), najczęściej przez gruczolaka przysadki (*somatotropinoma*). W ok. 40% tych guzów w etiopatogenezie została stwierdzona:

- A. somatyczna mutacja punktowa podjednostki α białka Gs.
- B. somatyczna mutacja punktowa podjednostki β białka p53.
- C. mutacja hamująca podjednostki α białka Gs.
- D. mutacja hamująca podjednostki β białka p53.
- E. żadna z powyższych.

Nr 9. Wskaż schorzenia, w przebiegu których dzieci z niskorosłością, kwalifikowane są do programu leczenia hormonem wzrostu w ramach NFZ:

- 1) zespół Turnera;
- 2) zespół Pradera-Williego;
- 3) zespół Larona;
- 4) przewlekła niewydolność nerek;
- 5) upośledzenie wewnątrzmacicznego wzrastania (IUGR);
- 6) somatotropinowa niedoczynność przysadki;
- 7) wrodzona niedoczynność tarczycy.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,5,6.
- B. 1,2,3,5.
- C. 1,2,4,5,6.
- D. 2,4,6,7.
- E. wszystkie wymienione.

Nr 10. Makrogruczolaki przysadki mogą również wywoływać objawy neurologiczne związane z efektem masy. Do takich objawów należą m.in. zaburzenia pola widzenia. Zazwyczaj początkowo pojawiają się ubytki w górnych kwadrantach skroniowych, a kolejnym i najczęstszym zaburzeniem jest:

- A. ślepota jednego oka.
- B. niedowidzenie połowicze dwuskroniowe.
- C. niedowidzenie połowicze jednoimienne.
- D. niedowidzenie kwadrantowe jednoimienne.
- E. niedowidzenie kwadrantowe dwuimienne.

Nr 11. W chorobie Cushinga z nasiloną hiperkortyzolemią przed zabiegiem usunięcia gruczolaka kortykotropowego przysadki wskazane jest przygotowanie inhibitorem steroidogenezy nadnerczowej. Który z poniżej wymienionych leków powinien być zastosowany u takiego chorego?

- 1) ketonal;
- 2) ketokonazol;
- 3) metyrapon;
- 4) mitotan;
- 5) metotreksat.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2.
- B. 2,3.
- C. 2,3,4.
- D. 3,4,5.
- E. 4,5.

Nr 12. Do naczyniopochodnego uszkodzenia przysadki najczęściej prowadzą udar niedokrwienny i krwotoczny. Udar krwotoczny jest wynikiem spontanicznego krwawienia do gruczolaka przysadki i objawia się:

- 1) nagłym bólem głowy;
- 2) wymiotami;
- 3) zaburzeniami widzenia;
- 4) porażeniem mięśni okoruchowych;
- 5) zaburzeniami świadomości.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. tylko 1. B. 1,2. C. 1,2,3. D. 1,2,3,4. E. wszystkie wymienione.

Nr 13. W przypadku guza o charakterze *insulinoma* zlokalizowanego w głowie trzustki o dużym prawdopodobieństwie zmiany złośliwej wskazane jest zastosowanie:

- A. pankreatoduodenektomii z limfadenektomią.
- B. wyłuszczenia guza.
- C. chemioterapii systemowej.
- D. termoablacji.
- E. wstrzyknięcia do zmiany diazoksydu.

Nr 14. W przypadku pierwotnej nadczynności przytarczyc stwierdza się najczęściej pojedynczego gruczolaka, natomiast druga najczęstsza przyczyna tej patologii to:

- A. ektopowe wydzielanie parathormonu.
- B. dwa gruczolaki przytarczyc.
- C. rozrost wszystkich przytarczyc.
- D. rak przytarczyc.
- E. przewlekła niewydolność nerek.

Nr 15. W różnicowaniu wtórnych przyczyn otyłości należy wymienić wszystkie, z wyjątkiem:

- A. niedoczynności przysadki.
- B. hipogonadyzmu.
- C. hirsutyzmu.
- D. leków przeciwpadaczkowych (karbamazepina).
- E. żadna z odpowiedzi nie jest prawidłowa.

Nr 16. U pacjentki z pierwotnym brakiem miesiączki należy laparoskopowo usunąć gonady, z powodu ryzyka rozwoju *dysgerminoma* lub *gonadoblastoma*, po rozpoznaniu:

- A. zespołu Küstera-Rokitansky'ego-Mayera.
- B. przedwczesnej niewydolności jajników.
- C. zespołu Turnera.
- D. zespołu Swyera.
- E. zespołu HAIRAN.

Nr 17. Hiperinsulinemia:

- 1) zwiększa produkcję testosteronu w jajnikach;
- 2) zmniejsza produkcję testosteronu w jajnikach;
- 3) zwiększa wątrobową produkcję globuliny wiążącej hormony płciowe;
- 4) zmniejsza wątrobową produkcję globuliny wiążącej hormony płciowe;
- 5) nie wpływa na produkcję testosteronu w jajnikach i wątrobową produkcję globuliny wiążącej hormony płciowe.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3. **B.** 1,4. **C.** 2,3. **D.** 2,4. **E.** tylko 5.

Nr 18. Zespół Küstera-Rokitansky'ego-Mayera wiąże się z:

- A.** wrodzoną dysgenezją jajników. **D.** podwójną macicą.
B. wrodzoną agenezją jajników. **E.** macicą dwurożną.
C. wrodzoną agenezją macicy.

Nr 19. Antykoncepcja estrogenowo-progesteronowa zwiększa ryzyko:

- 1) raka piersi;
- 2) raka jajnika;
- 3) raka szyjki macicy;
- 4) raka endometrium;
- 5) guzów przysadki;
- 6) raka jelita grubego.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3. **B.** 1,3,5. **C.** 1,4,5. **D.** 2,3,4. **E.** 2,5,6.

Nr 20. Do przeciwwskazań bezwzględnych do antykoncepcji estrogenowo-progesteronowej należą:

- 1) palenie papierosów po 35. r.ż.;
- 2) hiperlipidemie;
- 3) otyłość;
- 4) cukrzyca z powikłaniami naczyniowymi;
- 5) choroba naczyń tętniczych;
- 6) toczeń rumieniowaty układowy.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3. **B.** 1,3,5. **C.** 1,4,5. **D.** 2,3,4. **E.** 2,5,6.

Nr 21. Na obniżoną rezerwę jajnikową w okresie przedmenopauzalnym wskazuje zmniejszona ilość pęcherzyków jajnikowych oraz zmiany biochemiczne we krwi:

- A.** ↑ inhibiny, ↑ hormonu antymüllerowskiego (AMH), ↑ gonadotropin.
B. ↑ inhibiny, ↑ AMH, ↓ gonadotropin.
C. ↑ inhibiny, ↓ AMH, ↓ gonadotropin.
D. ↓ inhibiny, ↓ AMH, ↓ gonadotropin.
E. ↓ inhibiny, ↓ AMH, ↑ gonadotropin.

Nr 22. Wskaż prawdziwe stwierdzenia charakteryzujące wiązanie hormonów steroidowych z białkami nośnikowymi:

- 1) estradiol w większym stopniu niż testosteron przenoszony jest przez globulinę wiążącą hormony płciowe (SHBG);
- 2) testosteron niemal w całości transportowany jest w postaci związanej;
- 3) testosteron u kobiet jest w mniejszym stopniu wiązany przez SHBG niż u mężczyzn;
- 4) większość progesteronu transportowana jest przez albuminy;
- 5) aldosteron niemal w całości transportowany jest w postaci związanej;
- 6) większość kortyzolu związana jest z globuliną wiążącą kortykosteroidy.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3. **B.** 1,4,5. **C.** 2,4,6. **D.** 2,5,6. **E.** 3,4,5.

Nr 23. Wybierz zaburzenia hormonalne charakterystyczne dla jadłowstrętu psychicznego:

- 1) zwiększone stężenie kortyzolu;
- 2) zaburzony rytm dobowy kortyzolu;
- 3) zwiększone stężenie GH;
- 4) zwiększone stężenie IGF-1;
- 5) obniżone stężenie trójiodotyroniny;
- 6) obniżone stężenie TSH.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,6. **B.** 1,3,5. **C.** 2,3,4. **D.** 2,5,6. **E.** 3,4,5.

Nr 24. Wskaż prawdziwe stwierdzenie dotyczące *insulinoma*:

- A.** objawy kliniczne odpowiadają tzw. triadzie Whipple'a.
- B.** w diagnostyce różnicowej powinno się brać pod uwagę *nesidioblastosis*.
- C.** hipoglikemia występująca 2-3 godziny po posiłku, bez nasilenia symptomów przy przedłużeniu głodzenia i wysiłku fizycznym.
- D.** *insulinoma* jest najczęstszym guzem neuroendokrynnym trzustki aktywnym hormonalnie, zlokalizowanym w podobnym odsetku w głowie, trzonie i ogonie trzustki.
- E.** prawdziwe są odpowiedzi A,B,D.

Nr 25. Zmiana algorytmu insulinoterapii z wielokrotnych wstrzyknień na pompę insulinową z reguły związana jest z:

- A.** redukcją dotychczasowej dobowej dawki insuliny o około 25%.
- B.** zwiększeniem dotychczasowej dobowej dawki insuliny o około 25%.
- C.** utrzymaniem dotychczasowej dawki insuliny.
- D.** koniecznością stosowania krótkodziałającej insuliny ludzkiej.
- E.** prawdziwe są odpowiedzi C i D.

Nr 26. Wskaż falszywe stwierdzenie:

- A. pochodne sulfonilomocznika powodują nasilenie sekrecji insuliny w wyniku zamykania kanałów potasowych ATP-zależnych.
- B. inhibitory dwupeptydylopeptydazy-4 nie są zalecane w leczeniu cukrzycy typu LADA.
- C. metformina powoduje hamowanie glukoneogenezy.
- D. żaden z agonistów receptora GLP-1 nie może być stosowany w skojarzeniu z insuliną.
- E. pioglitazon jest przeciwwskazany u osób z niewydolnością serca.

Nr 27. Wykonanie testu tolerancji glukozy (OGTT 75 g glukozy) u kobiety w ciąży powinno być wykonane na początku ciąży we wszystkich niżej wymienionych przypadkach, z wyjątkiem:

- A. ciąży po 35. roku życia.
- B. wcześniejszego urodzenia dziecka z masą ciała powyżej 4000 g.
- C. wywiadu rodzinnego w kierunku cukrzycy typu 2.
- D. zespołu policystycznych jajników.
- E. współistniejącej choroby Hashimoto.

Nr 28. U mężczyzny z guzami z resztkowej tkanki nadnerczy w jądrach, w przeciwieństwie do pacjentów z guzami z komórek Leydiga, obserwuje się:

- 1) zmiany jednostronne w jądrach;
- 2) zwiększone stężenie 17-ketosteroidów w moczu;
- 3) zwiększone stężenie DHEA-S w surowicy;
- 4) ginekomastię;
- 5) obniżenie stężenia 17-ketosteroidów, DHEA-S oraz estrogenów po podaniu deksametazonu.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,5. B. 2,4. C. tylko 5. D. 1,2,4. E. 2,3,5.

Nr 29. Hormonem wywierającym najważniejsze działanie hamujące na podwzgórze w zakresie wydzielania GnRH u mężczyzny jest:

- A. testosteron.
- B. dihydrotetosteron.
- C. estradiol.
- D. progesteron.
- E. DHEA-S.

Nr 30. Komórki Leydiga wydzielają:

- 1) estradiol;
- 2) estron;
- 3) pregnenolon;
- 4) androstendion;
- 5) 17alfa-progesteron.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,4,5. B. wszystkie wymienione. C. 1,5. D. 2,4,5. E. 2,3,4.

Nr 31. Ginekomastia może rozwinąć się u pacjentów:

- 1) z nowotworami wydzielającymi hGC;
- 2) z niedoczynnością tarczycy;
- 3) dorosłych z niewydolnością komórek Leydiga;
- 4) z zespołem Klinefeltera;
- 5) u wszystkich wymienionych.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,4. **B.** tylko 5. **C.** 1,2,4. **D.** 1,3,4. **E.** 2,3,4.

Nr 32. W którym z niżej wymienionych zaburzeń enzymatycznych dochodzi do niedoboru testosteronu?

- 1) niedobór dehydrogenazy 3beta-hydroksysteroidowej typu 2;
- 2) niedobór aromatazy;
- 3) niedobór 11beta-hydroksylazy;
- 4) niedobór 17,20-liazy;
- 5) niedobór 17alfa-hydroksylazy.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,4,5. **B.** 2,5. **C.** 1,2,3. **D.** 2,3,4. **E.** wszystkie wymienione.

Nr 33. W przebiegu prawidłowego cyklu miesięczkowego stężenie FSH jest:

- A.** zawsze wyższe od stężenia LH.
B. wyższe od stężenia LH wyłącznie w pierwszej połowie fazy folikularnej.
C. wyższe od stężenia LH w pierwszej połowie fazy folikularnej oraz pod koniec fazy przedmiesiączkowej.
D. wyższe od stężenia LH w okresie okołowulacyjnym oraz pod koniec fazy przedmiesiączkowej.
E. równe stężeniu LH w fazie lutealnej.

Nr 34. Wskaż zdanie prawdziwe dotyczące przedwczesnego dojrzewania płciowego:

- A.** przedwczesnym dojrzewaniem płciowym określa się rozwój drugo- i trzeciorzędowych cech płciowych przed ukończeniem 10 roku życia zarówno u chłopców jak i dziewcząt.
B. prawdziwe (zależne od GnRH) przedwczesne dojrzewanie płciowe o idiopatycznej przyczynie stanowi 90% wszystkich postaci przedwczesnego dojrzewania u dziewcząt i 10% u chłopców.
C. *thelarche precox* występuje najczęściej u dziewczynek po 6. roku życia i charakteryzuje się dominacją wydzielania LH nad FSH w odpowiedzi na stymulację GnRH.
D. wrodzony przerost nadnerczy oraz zespół McCune'a-Albrighta stanowią przykład prawdziwego przedwczesnego dojrzewania (zależnego od GnRH).
E. w leczeniu prawdziwego (zależnego od GnRH) przedwczesnego dojrzewania płciowego stosuje się antagonistę GnRH (triptorelinę).

Nr 35. Któremu z wymienionych rozpoznań towarzyszyć może hipokalcemia?

- A. zespół Lightwooda.
- B. zespół DiGeorge'a.
- C. zespół Williamsa.
- D. hipofosfatazja.
- E. rodzinna izolowana pierwotna nadczynność przytarczyc.

Nr 36. Górna dopuszczalna profilaktyczna dobową dawkę witaminy D, która nie stanowi zagrożenia dla zdrowej populacji dzieci w wieku 11-18 lat oraz dla dorosłych wynosi:

- A. 2000 IU/dobę.
- B. 4000 IU/dobę.
- C. 8000 IU/dobę.
- D. 10 000 IU/dobę.
- E. 4000 IU/dobę w okresie jesienno-zimowym i 2000 IU/dobę w okresie wiosenno-letnim.

Nr 37. Zgodnie z zawartymi w nowelizacji z 2018 roku rekomendacjami dotyczącymi suplementacji i leczenia witaminą D dla populacji polskiej, profilaktyczna dawka witaminy D dla seniorów (>75 lat) wynosi:

- A. 400-600 IU/dobę przez cały rok w zależności od masy ciała i podaży witaminy D w diecie.
- B. 600-1000 IU/dobę przez cały rok w zależności od masy ciała i podaży witaminy D w diecie.
- C. 800-2000 IU/dobę przez cały rok w zależności od masy ciała i podaży witaminy D w diecie.
- D. 2000-4000 IU/dobę przez cały rok w zależności od masy ciała i podaży witaminy D w diecie.
- E. w okresie od maja do września u pacjentów przebywających na słońcu z odkrytymi przedramionami i podudziami przez co najmniej 15 min w godzinach od 10.00-15.00, którzy nie stosują w tym czasie kremów z filtrem, suplementacja witaminą D nie jest konieczna, natomiast w okresie od października do kwietnia należy stosować ją w dawce 1000-2000 IU/dobę.

Nr 38. W przypadku stwierdzenia u pacjenta hipofosfatemii związanej z TIO (*tumor-induced osteomalacia* - osteomalacja onkogenna) leczeniem z wyboru jest:

- A. leczenie mieszankami fosforanowymi podawanymi doustnie.
- B. leczenie roztworami soli fosforanowych podawanymi dożylnie.
- C. leczenie kalcytriolem.
- D. leczenie burosumabem.
- E. leczenie operacyjne guza wywołującego chorobę.

Nr 39. U 35-letniej pacjentki miesiączkującej regularnie, z dokonanym złamaniemiskoenergetycznym, bez stwierdzanych cech osteoporozy wtórnej, najlepszym parametrem w diagnostyce osteoporozy będzie:

- A. T-score. B. BMD. C. BMC. D. Z-score. E. FRAX.

Nr 40. Wskaż leki mające działanie anaboliczne na kość:

- A. bisfosfoniany, denosumab.
B. denosumab, teryparatyd.
C. teryparatyd, romosozumab.
D. bisfosfoniany, kalcytonina.
E. kalcytonina, romosozumab.

Nr 41. Wskaż lek, w przypadku którego nie można/nie powinno się stosować wakacji od terapii (*drug holiday*):

- A. kalcytonina.
B. bisfosfoniany.
C. denosumab.
D. witamina D.
E. preparaty wapnia.

Nr 42. Najlepszą projekcją/miejscem do zbadania gęstości mineralnej kości (BMD – *bone mineral density*) kości gąbczastej jest wykonanie badania densytometrycznego:

- A. całego ciała. D. morfometrii.
B. szyjki kości udowej. E. przedramienia.
C. odcinka lędźwiowego kręgosłupa.

Nr 43. Leczeniem „I-rzutu” w ciężkiej hiperkalcemii w przebiegu pierwotnej nadczynności przytarczyc jest podawanie:

- A. kalcymimetyków.
B. płynów (roztworu soli fizjologicznej i/lub 5% roztworu glukozy) we wlewach dożylnych.
C. bisfosfonianów.
D. kalcytoniny.
E. denosumabu.

Nr 44. Które z leków stosowanych w terapii cukrzycy typu 2 mają lub mogą mieć wpływ na zmniejszenie masy ciała?

- 1) metformina; 4) inhibitory SGLT-2;
2) agoniści receptora GLP-1; 5) agoniści PPAR- γ .
3) inhibitory DPP-4;

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3. B. 1,4,5. C. 1,2,4. D. 2,3,5. E. 2,3,4.

Nr 45. Kiedy u ciężarnej z zespołem policystycznych jajników powinna być wykonana diagnostyka w kierunku zaburzeń tolerancji glukozy?

- A. na początku ciąży, podczas pierwszej wizyty u ginekologa powinno być zlecone oznaczenie stężenia glukozy na czczo.
- B. na początku ciąży, podczas pierwszej wizyty u ginekologa powinno być zlecone wykonanie testu diagnostycznego (75 g OGTT).
- C. nie trzeba u tej ciężarnej wykonywać diagnostyki w kierunku zaburzeń gospodarki węglowodanowej, tylko od razu zlecić monitorowanie glikemii glukometrem.
- D. na początku ciąży, podczas pierwszej wizyty u ginekologa, nie powinno być zlecone oznaczenie stężenia glukozy na czczo, tylko między 24 a 28 tygodniem ciąży powinno być zlecone wykonanie testu diagnostycznego (75 g OGTT).
- E. na początku ciąży, podczas pierwszej wizyty u ginekologa, nie powinno być zlecone oznaczenie stężenia glukozy na czczo, tylko między 24 a 28 tygodniem ciąży powinno być zlecone wykonanie testu diagnostycznego (50 g OGTT).

Nr 46. Które z niżej wymienionych endokrynopatii przyczyniają się do rozwoju cukrzycy?

- 1) guz chromochłonny;
- 2) guz somatostatynowy (*somatostatinoma*);
- 3) guz aldosteronowy (*aldosteronoma*);
- 4) niedoczynność tarczycy;
- 5) akromegalia.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 2,3. B. 2,5. C. 2,3,5. D. 1,2,3,5. E. wszystkie wymienione.

Nr 47. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące hipoglikemii:

- 1) hipoglikemię rozpoznaje się przy obniżeniu stężenia glukozy we krwi poniżej 70 mg/dl (3,9 mmol/l), niezależnie od występowania objawów klinicznych;
- 2) hipoglikemię rozpoznaje się przy obniżeniu stężenia glukozy we krwi poniżej 70 mg/dl (3,9 mmol/l) tylko jeśli współistnieją z nią objawy kliniczne;
- 3) każdy pacjent ryzykiem hipoglikemii (< 70 mg/dl, < 3,9 mmol/l) powinien mieć przepisany glukagon;
- 4) każdy pacjent z dużym ryzykiem klinicznie istotnej hipoglikemii (< 54 mg/dl, < 3,0 mmol/l) powinien mieć przepisany glukagon;
- 5) każdy pacjent z cukrzycą powinien mieć przepisany glukagon.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,4. B. 2,3. C. 2,4. D. 1,5. E. 2,5.

Nr 48. Które kryteria muszą być spełnione, aby rozpoznać cukrzycę ciążową, na podstawie doustnego testu tolerancji glukozy (OGTT)?

- 1) glikemia na czczo 92-125 mg/dl (5,1-6,9 mmol/l);
- 2) glikemia na czczo ≥ 126 mg/dl ($\geq 7,0$ mmol/l);
- 3) glikemia w 1h OGTT ≥ 180 mg/dl (≥ 10 mmol/l);
- 4) glikemia w 2 h OGTT 153-199 mg/dl (8,5-11,0 mmol/l);
- 5) glikemia w 2 h OGTT ≥ 200 mg/dl ($\geq 11,1$ mmol/l).

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. wystarczy spełnienie jednego z kryteriów z punktów: 1,3,4.
- B. wystarczy spełnienie jednego z kryteriów z punktów: 2,5.
- C. muszą być spełnione łącznie wszystkie kryteria z punktów: 1,3,4.
- D. muszą być spełnione łącznie oba kryteria z punktów: 1,3.
- E. muszą być spełnione łącznie oba kryteria z punktów: 3,4.

Nr 49. Do czynników ryzyka kardiomiopatii połogowej należy/a:

- A. wiek kobiety (powyżej 30. roku życia lub bardzo młody).
- B. kardiomiopatia połogowa w wywiadzie rodzinnym.
- C. wielorództwo.
- D. cukrzyca.
- E. wszystkie z powyższych.

Nr 50. Zespół pozornego nadmiaru mineralokortykoidów cechuje:

- A. hipotonia, hiperkaliemia, hiporeninemia, niskie stężenie aldosteronu.
- B. nadciśnienie tętnicze, hiperkaliemia, hiperreninemia, niskie stężenie aldosteronu.
- C. nadciśnienie tętnicze, hipokaliemia, hiporeninemia, niskie stężenie aldosteronu.
- D. hipotonia, hiperkaliemia, hiperreninemia, niskie stężenie aldosteronu.
- E. nadciśnienie tętnicze, hiperkaliemia, hiporeninemia, niskie stężenie aldosteronu.

Nr 51. Do zaburzeń układu sercowo-naczyniowego w nadczynności tarczycy nie należy:

- A. przerost mięśnia sercowego.
- B. upośledzenie przewodzenia w układzie bodźcoprzewodzącym.
- C. obniżenie ciśnienia skurczowego i wzrost ciśnienia rozkurczowego.
- D. wzrost obciążenia wstępnego.
- E. krążenie hiperkinetyczne.

Nr 52. Do niekorzystnych efektów aldosteronu na układ sercowo-naczyniowy nie zalicza się:

- A. przerostu i włóknienia komórek mięśnia sercowego.
- B. zaburzeń rytmu.
- C. dysfunkcji śródbłonna.
- D. zmniejszenia efektu presyjnego angiotensyny II.
- E. działania prozakrzepowego.

Nr 53. Kardiomiopatia takotsubo może wystąpić w przebiegu:

- A. akromegalii.
- B. niedoczynności przytarczyc.
- C. guza chromochłonnego.
- D. niedoczynności tarczycy.
- E. wtórnej niedoczynności kory nadnerczy.

Nr 54. Wybierz zdanie prawdziwe dotyczące działania katecholamin:

- A. proporcje między uwalnianiem noradrenaliny i adrenaliny nie decydują o objawach klinicznych.
- B. pobudzenie receptorów α -adrenergicznych powoduje obkurczenie się naczyń.
- C. pobudzenie receptorów β -adrenergicznych powoduje zwolnienie czynności rytmu serca.
- D. noradrenalina silniej pobudza receptory β -adrenergiczne.
- E. żadne z wymienionych.

Nr 55. Tyreotoksykoza w okresie poporodowym najczęściej wywołana jest przez:

- A. przeciwciała anty-TSHR.
- B. nadmiar jodu zawarty w suplementach diety.
- C. destrukcję komórek pęcherzykowych tarczycy.
- D. autonomizację guzków tarczycy.
- E. żadne z wymienionych.

Nr 56. Które stwierdzenie dotyczące stężenia tyreotropiny (TSH) w okresie ciąży jest prawdziwe?

- A. ulega stopniowemu obniżaniu w I. trymestrze ciąży z powodu wzrostu stężenia globulin, które wiążą TSH.
- B. ulega stopniowemu obniżaniu w I. trymestrze ciąży z powodu konkurencyjnego działania na gruczoł tarczowy innego hormonu.
- C. ulega stopniowemu obniżaniu przez cały okres ciąży z powodu wzrostu stężenia globulin, które wiążą TSH.
- D. ulega stopniowemu obniżaniu przez cały okres ciąży z powodu konkurencyjnego działania na gruczoł tarczowy innego hormonu.
- E. wszystkie wymienione są nieprawdziwe.

Nr 57. Wskaż **falszywe** stwierdzenie dotyczące tzw. izolowanej hipotyroksynemii u ciężarnych:

- A. występowanie izolowanej hipotyroksynemii zależy od stopnia podaży jodu.
- B. niedokrwistość z niedoboru żelaza przyczynia się do izolowanej hipotyroksynemii.
- C. u pacjentek z otyłością częściej rozpoznaje się izolowaną hipotyroksynemię.
- D. czynnikiem ryzyka izolowanej hipotyroksynemii jest proces autoimmunizacyjny.
- E. izolowana hipotyroksynemia może stanowić wskazanie do leczenia L-tyroksyną.

Nr 58. Które objawy kliniczne/biochemiczne mogą być obserwowane u pacjentów dorosłych z niedoborem hormonu wzrostu?

- A. obniżona gęstość mineralna kości i podwyższona frakcja LDL cholesterolu.
- B. obniżona gęstość mineralna kości i podwyższona frakcja HDL cholesterolu.
- C. zwiększona beztłuszczowa masa ciała i obniżona frakcja wyrzutowa serca.
- D. zmniejszona beztłuszczowa masa ciała i obniżone stężenie triglicerydów.
- E. zmniejszona tłuszczowa masa ciała i podwyższone stężenie cholesterolu.

Nr 59. Które stwierdzenie dotyczące fizjologii gruczołu tarczowego jest **falszywe**?

- A. w prawidłowo przebiegającej syntezie hormonów tarczycy istotną rolę odgrywają autoantygeny tarczycowe (receptor TSH, TPO).
- B. w prawidłowo przebiegającej syntezie hormonów tarczycy istotną rolę odgrywają przeciwciała przeciw-tarczycowe.
- C. prawidłowo przebiegająca synteza hormonów tarczycy zależy od stopnia podaży jodu.
- D. w prawidłowo przebiegającej syntezie hormonów tarczycy w gruczole tarczowym wytwarza się znacznie więcej T4 niż T3.
- E. w wyniku podaży bardzo dużej dawki jodu może dojść do nagłego zahamowania syntezy hormonów tarczycy.

Nr 60. Wskaż prawdziwe stwierdzenie dotyczące leczenia kobiet z niedoczynnością tarczycy zdiagnozowaną w czasie trwania ciąży:

- A. należy rozpoczynać leczenie od małej dawki L-tyroksyny i powoli ją zwiększać aż do uzyskania docelowych stężeń TSH < 2,5 mIU/l.
- B. należy zastosować natychmiast preparaty trijodotyroniny w celu szybkiego wyrównania tyreometabolicznego.
- C. należy zastosować łącznie preparaty L-tyroksyny i trijodotyroniny w celu szybkiego wyrównania tyreometabolicznego.
- D. należy skrupulatnie monitorować stężenie przeciwciał anty-TPO i anty-Tg w trakcie leczenia L-tyroksyną.
- E. żadne z wymienionych.

Nr 61. U 44-letniego pacjenta z opornym na leczenie farmakologiczne nadciśnieniem tętniczym, epizodami bólów głowy, zaburzeń widzenia oraz nasilonych potów, potwierdzono biochemiczne cechy nadmiernego wydzielania katecholamin, a w badaniu tomografii komputerowej wykazano obecność 53 mm guza w obrębie lewego nadnercza o gęstości 42 j.H. Po przygotowaniu farmakologicznym chory został zoperowany. Rozpoznanie histopatologiczne *pheochromocytoma*, w skali PASS 7, indeks proliferacji Ki-67 6%. Jakiego należy proponować dalsze postępowanie?

- A. bez dalszego monitorowania, o ile wydalanie metoksykatecholamin z moczem oceniane po miesiącu od zabiegu pozostaje w zakresie normy.
- B. bez dalszego monitorowania, o ile wydalanie metoksykatecholamin z moczem oceniane po roku od zabiegu pozostaje w zakresie normy.
- C. 5-letnie monitorowanie biochemiczne i obrazowe.
- D. 5-letnie monitorowanie biochemiczne.
- E. okresowe monitorowanie biochemiczne i kontrolne badania obrazowe do końca życia.

Nr 62. Które z poniższych sytuacji są czynnikami ryzyka osmotycznej demielinizacji w obrębie OUN u pacjentów z hiponatremią leczonych dożylnymi wlewami 3% NaCl?

- 1) alkoholizm;
- 2) otyłość;
- 3) niewydolność wątroby;
- 4) hipokalemia;
- 5) uzyskany wzrost natremii podczas terapii poniżej 0,5 mmol/l w ciągu godziny.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3. B. 1,3,4. C. 2,3,4. D. 2,3,5. E. 2,4,5.

Nr 63. Które z powyższych leków mogą fałszywie zaniżać wartość wskaźnika aldosteronowo-reninowego, rutynowo stosowanego w diagnostyce pierwotnego hiperaldosteronizmu?

- 1) losartan;
- 2) metoprolol;
- 3) prazosyna;
- 4) furosemid;
- 5) spironolakton.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3. B. 1,3,5. C. 1,4,5. D. 2,3,4. E. 2,4,5.

Nr 64. Wskaż geny, których mutacje mogą wiązać się z występowaniem monogenowych form cukrzycy:

- 1) *GCK*; 2) *KCNJ11*; 3) *PDX1*; 4) *ABCC8*; 5) *WFS1*.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3. B. 1,2,4. C. 1,3,5. D. 2,4,5. E. wszystkie wymienione

Nr 65. Wskaż, które z poniższych stwierdzeń dotyczących inhibitorów steroidogenezy nie jest prawdziwe:

- A. mitotan może powodować objawy niepożądane w postaci miastonii.
- B. etomidat jest inhibitorem 21-hydroksylazy, który może być podawany dożylnie.
- C. metyrapon blokuje 11beta-hydroksylazę, a ze względu na kumulację deoksykortykosteronu może wywoływać nadciśnienie tętnicze.
- D. osilodrostat jest silnym inhibitorem 11beta-hydroksylazy i syntazy aldosteronu, którego efektem niepożądanym może być wydłużenie odstępu QT w badaniu EKG.
- E. ketokonazol wykazuje mniejszą skuteczność u pacjentów stosujących równocześnie inhibitory pompy protonowej.

Nr 66. Które z poniższych czynników mogą wpływać na stężenie TSH w surowicy w przebiegu ciąży?

- 1) egzogenne glikokortykosteroidy;
- 2) otyłość;
- 3) wiek ciąży (w tygodniach);
- 4) stężenie hemoglobiny;
- 5) poziom glikemii.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3. B. 1,2,4. C. 1,3,4. D. 2,3,5. E. wszystkie wymienione.

Nr 67. Który z poniższych stanów nie jest objawem niepożądanym, obserwowanym w przebiegu niedostatecznie monitorowanej terapii hormonem wzrostu u dorosłych?

- A. retencja płynów i obrzęki.
- B. bóle stawowo-mięśniowe.
- C. hipoglikemia.
- D. parestezje.
- E. łagodne nadciśnienie śródczaszkowe.

Nr 68. Kryteriami do zastosowania rhGH u dziewcząt z zespołem Turnera są:

- 1) cechy zespołu Turnera;
- 2) niskorosłość tzn. wysokość poniżej drugiego centyla;
- 3) wykluczenie innych przyczyn niskorosłości;
- 4) potwierdzenie zespołu Turnera badaniem kariotypu;
- 5) zmniejszenie tempa wzrastania poniżej 3. centyla w odniesieniu do tempa wzrastania populacji dziewcząt.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,4,5. B. 2,3,4,5. C. 1,2,3. D. 1,3,4. E. 1,2,3,5.

Nr 69. Do czynników, które mogą wpływać na rozwój raka tarczycy zalicza się wszystkie wymienione, z wyjątkiem:

- A. stężenia TSH.
- B. promieniowania jonizującego.
- C. leczenia metforminą.
- D. radioterapii zewnętrznej.
- E. historii rodzinnej raka tarczycy.

Nr 70. Wskaż nieprawdziwe zdanie dotyczące stosowania pasyreotydu oraz jego miejsca w algorytmie leczenia akromegalii bądź choroby Cushinga:

- A. cechuje go wyższe powinowactwo do rec. somatostatynowego typu 5.
- B. częściej powoduje zaburzenia gospodarki węglowodanowej w porównaniu do analogów somatostatyny pierwszej generacji.
- C. może być stosowany u pacjentów z chorobą Cushinga, u których nie uzyskano remisji choroby po leczeniu operacyjnym.
- D. stanowi optymalne leczenie drugiej linii u pacjentki po zabiegu neurochirurgicznym, leczonej nieskutecznie analogami somatostatyny pierwszej generacji, z niewielką resztkową masą guza i źle kontrolowaną cukrzycą.
- E. jest podawany w iniekcjach domięśniowych co 4 tygodnie.

Nr 71. U 57-letniego pacjenta z poamidaronową nadczynnością tarczycy stwierdzono jodochwytność na poziomie 8%. W badaniu USG tarczycy stwierdzono wole z obniżeniem echogeniczności i wzmożonym przepływem naczyniowym w badaniu Dopplera. W tym przypadku metodą z wyboru będzie leczenie:

- A. tiamazolem i nadchloranem sodu.
- B. tiamazolem i prednizonem.
- C. prednizonem.
- D. jodkiem potasu.
- E. propylotiouracylem.

Nr 72. Ocena ryzyka przełomu tarczycowego wg kryteriów Burcha i Wartofsky'ego nie obejmuje:

- A. stężenia wolnych hormonów tarczycy.
- B. temperatury ciała.
- C. obecności czynnika indukującego.
- D. objawów ze strony układu pokarmowego.
- E. objawów ze strony układu nerwowego.

Nr 73. Wskaż zespół genetyczny lub chorobę monogenową nieprowadzącą do rozwoju otyłości wtórnej:

- A. mutacja genu proopiomelanokortyny (*POMC*).
- B. mutacja genu receptora melanokortyny 4 (*MC4R*).
- C. mutacja genu reduktazy 7-dehydrocholesterolu (*DHCR7*).
- D. zespół Cohena.
- E. mutacja receptora leptyny.

Nr 74. Zgodnie z wytycznymi EU-TIRADS z 2017 r. w odniesieniu do izoechogenicznej zmiany ogniskowej w tarczycy o wym. 8 x 11 x 14 mm należy zastosować następujące postępowanie:

- A. obserwacja, a biopsja tylko w przypadku progresji zmiany w największym wymiarze >20 mm.
- B. biopsja tylko w przypadku objawów uciskowych.
- C. biopsja w przypadku progresji w największym wymiarze >15 mm.
- D. biopsja, ponieważ dwa wymiary przekraczają 10 mm.
- E. tyreoidektomia bez biopsji z uwagi na znaczące ryzyko zmiany złośliwej.

Nr 75. Pacjentka l. 35 zgłosiła się do lekarza endokrynologa z powodu zaburzeń miesiączkowania. Od 8 miesięcy miesiączka wystąpiła 2 razy. W ciągu ostatniego roku przytyła 6 kg, bez zmiany diety i aktywności fizycznej, obecnie waży 75 kg przy wzroście 168 cm. Z powodu ciężkiej choroby afektywnej dwubiegunowej przyjmuje resperydon. Ze względu na podwyższone ciśnienie tętnicze przyjmuje również werapamil oraz ramipryl. W badaniach dodatkowych stwierdzono stężenie prolaktyny 135 µg/l, TSH 0,18 mIU/l, test ciążowy ujemny. Wskaż prawidłową odpowiedź obrazującą potencjalny związek przyjmowanych leków z występującymi objawami i wynikami badań:

1. Hiperprolaktynemia	a. Rysperydon
2. Wzrost masy ciała	b. Werapamil
3. Obniżenie stężenia TSH	c. Ramipryl

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1a, 1b, 2a. B. 1a, 2c, 3a. C. 1b, 2a, 2b. D. 1a, 1b, 2c. E. 2a, 2c, 3a.

Nr 76. Niedobór wzrostu występuje we wszystkich wymienionych zespołach, z wyjątkiem zespołu:

- A. Noonan. B. Sotosa. C. Russela-Silvera. D. Pradera-Willego. E. Larona.

Nr 77. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące związku chorób tarczycy z zakażeniem SARS-CoV-2:

- 1) COVID-19 może indukować podostre zapalenie tarczycy, ale nie obserwuje się związku z rozwojem chorób autoimmunizacyjnych tarczycy;
- 2) powinowactwo SARS-CoV-2 do tarczycy jest około 100 razy mniejsze niż do płuc, dlatego powikłania tarczycowe nie są częste;
- 3) podostre zapalenie tarczycy może być pierwszym i jedynym objawem trwającego zakażenia SARS-CoV-2;
- 4) u chorych na COVID-19 podostre zapalenie tarczycy może przebiegać bez bólu szyi nawet, gdy nie są stosowane leki przeciwbólowe.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,4. B. 3,4. C. 1,2. D. 2,3,4. E. 2,3.

Nr 78. U pacjenta z pierwotną niedoczynnością kory nadnerczy, po kontakcie z chorym na COVID-19, w badaniu PCR potwierdzono bezobjawowe zakażenie SARS-CoV-2. Chory czuje się dobrze i nie zgłasza żadnych dolegliwości, w badaniu przedmiotowym nie wykazuje cech infekcji. Jakie powinno być dalsze właściwe postępowanie u tego chorego?

- A. nie należy obecnie zmieniać dawki, jednak w przypadku pojawienia się typowych objawów COVID-19 - takich jak kaszel, gorączka, osłabienie - należy skierować chorego do szpitala w celu zastosowania hydrokortyzonu dożylnie.
- B. nie należy obecnie zwiększać dawki, jednak w przypadku wystąpienia objawów COVID-19 dawkę hydrokortyzonu należy zwiększyć o 30%-50% w zależności od stopnia ich nasilenia.
- C. nie należy obecnie zwiększać dawki, jednak w przypadku wystąpienia objawów COVID-19 dawkę hydrokortyzonu należy zwiększyć o 100-200% w zależności od stopnia ich nasilenia.
- D. należy od razu potroić dotychczasową dawkę hydrokortyzonu.
- E. należy od razu podwoić dotychczas stosowaną dawkę hydrokortyzonu.

Nr 79. Pacjentka l. 16 zgłosiła się do lekarza z powodu pierwotnego braku miesiączki. Klinicznie stwierdzono wysoki wzrost 180 cm (wzrost matki 177 cm, ojca 188 cm), rozwój piersi Tanner I, obecne owłosienie łonowe i pachowe Tanner III. Narządy płciowe zewnętrzne żeńskie. W badaniu USG przez powłoki brzuszne macica budowy typowej dla okresu przeddojrzewaniowego, w rzucie przydatków w USG jajniki niewidoczne. W badaniach dodatkowych FSH 52,0 IU/l, LH 25 IU/l, estradiol 8 pg/ml, testosteron 0,08 ng/ml, AMH – 0,34 ng/ml, kortyzol poranny 13 µg/dl. Wskaż którą z wymienionych chorób należy podejrzewać w pierwszej kolejności:

- A. zespół Morrisa (oporność na androgeny).
- B. zespół Swyera.
- C. zespół Mayera-Rokitansky'ego-Küster-Hausera.
- D. zespół zanikających jąder.
- E. deficyt białka regulatorowego StAR.

Nr 80. Pacjentka l. 25, w 9 tygodniu ciąży, zgłosiła się do ginekologa z wynikami badań. W wywiadzie 2 lata temu tyreoidektomia totalna z powodu choroby Grave'a i Basedowa z zajęciem oczodołów. Od czasu operacji cały czas przyjmuje L-tyroksynę w dawce 125 µg/dobę. Ponadto, przyjmuje kompleks witamin i minerałów dla kobiet w ciąży. Wiadomo, że od początku ciąży, z powodu nudności i wymiotów schudła około 3 kg. Waży obecnie 70 kg. W badaniach hormonalnych TSH 3,22 mIU/l, FT4 18 pmol/l, FT3 4,05 pmol/l. Wskaż najbardziej właściwe postępowanie w tym przypadku:

- A. należy utrzymać stosowaną dawkę L-T4, a zwiększać ją dopiero wówczas gdy będzie wzrastała masa ciała.
- B. w związku z nasilonymi wymiotami, redukcją masy ciała i dość wysokim (choć w normie) stężeniem FT4, należy zmniejszyć dawkę do 100-112 µg/dobę.
- C. należy zwiększyć dawkę do 137 µg/dobę lub zalecić przyjmowanie na zmianę dawek 125 i 137 µg/dobę.
- D. należy zalecić przyjmowanie na zmianę dawek 150 i 175 µg/dobę.
- E. należy utrzymać dawkę i dołączyć preparat jodku potasu do łącznej (wraz z zawartą w preparacie witaminowym) dawki jodku potasu 500 µg/dobę.

Nr 81. U chorej l. 66 w badaniu kolonoskopowym usunięto polip w którym stwierdzono utkanie rakowiaka. Chora podaje objawy napadowego zaczerwieniania twarzy. Z powodu nadciśnienia tętniczego przyjmuje ramipryl i metoprolol, a z powodu bólu kręgosłupa około 5-6 x w tygodniu paracetamol. Ponadto przyjmuje profilaktycznie kwas acetylosalicylowy i około 3 x w tygodniu preparat ranitydyny z powodu zgagi. Które z wymienionych leków powinno się odstawić lub zamienić na inne, aby właściwie przygotować tę chorą do przeprowadzenia diagnostyki w kierunku zespołu rakowiaka?

- 1) ramipryl;
- 2) metoprolol;
- 3) paracetamol;
- 4) ranitydyna;
- 5) kwas acetylosalicylowy.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 3,4,5. **B.** 1,2,3,4. **C.** 3,4. **D.** 1,2. **E.** 2,4,5.

Nr 82. Dziewczynka l. 16 zgłosiła się do endokrynologa z powodu niskorosłości – wzrost 150 cm. Wzrost matki 158 cm, ojca 169 cm. Pierwsza miesiączka w 9. r.ż., miesiączkuje regularnie, fenotyp żeński prawidłowy. W RTG ręki niedominującej wiek kostny 17 lat. W badaniach hormonalnych IGF-1 - 210.0 ng/ml (208 - 444); w testach stymulacyjnych uzyskano maksymalny wyrzut hormonu wzrostu (GH) do 6,76 ng/mlU. Wskaż właściwe postępowanie u tej pacjentki:

- A.** należy włączyć leczenie rekombinowanym ludzkim GH w ramach programu lekowego dla dzieci.
B. należy włączyć leczenie rekombinowanym ludzkim GH w ramach programu lekowego dla osób dorosłych.
C. należy włączyć leczenie tryptoreliną (analog gonadoreliny).
D. nie należy włączać żadnego leczenia.
E. należy włączyć leczenie mekaserminą (rekombinowanym IGF-1).

Nr 83. Wskaż prawidłowe postępowanie u chorego przed biopsją aspiracyjną cienkoigłową (BAC) u chorego przyjmującego leczenie przeciwkrzepliwe:

- 1) kwas acetylosalicylowy należy odstawić 7 dni przed BAC;
- 2) dabigatran należy odstawić 12 godzin przed BAC;
- 3) rywaroksaban należy odstawić 24 godziny przed BAC;
- 4) kłopidogrel należy odstawić 3 dni przed BAC;
- 5) acenokumarol – BAC dopuszczalna tylko, jeśli INR nie przekracza 2,0.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.
B. 2,3,4.
C. 4,5.
D. 2,3.
E. tylko 5.

Nr 84. Który z poniżej wymienionych leków nie może być przyczyną hipoaldosteronizmu?

- A. ketokonazol.
- B. doustne leki antykoncepcyjne zawierające etynyloestradiol i drospirenon.
- C. niesteroidowe leki przeciwzapalne.
- D. β -blokery.
- E. heparyna drobnocząsteczkowa.

Nr 85. U pacjentki l. 29 z wtórnym brakiem miesiączki, planującej ciążę, stwierdzono stężenie prolaktyny 172 ng/ml, bez fizjologicznego rytmu dobowego. W badaniu przedmiotowym mlekotok przy ucisku piersi. Wykonano badanie MR przysadki, w którym stwierdzono obecność zmiany odpowiadającej mikrogruczolakowi przysadki średnicy 7 mm. W pozostałych badaniach hormonalnych stwierdzono TSH 1,5 mIU/l; FT4 15,2 pmol/l; LH 0,9 IU/l; FSH 2,1 IU/l; kortyzol poranny 15 µg/dl; kortyzol w teście z 1 mg deksametazonu – 0,74 µg/dl; IGF-1 – 319 ng/ml (117 - 329); GH w teście z 75 g glukozy: 0 minut – 1,75 ng/ml; 30 minut – 2,8 ng/ml; 60 minut – 1,7 ng/ml; 90 minut – 0,7 ng/ml; 120 minut – 2,9 ng/ml. Jakie powinno być dalsze postępowanie u tej chorej?

- A. należy leczyć pacjentkę agonistą dopaminy i ludzkim rekombinowanym GH, gdyż wyrzut GH w teście jest mniejszy niż 3 ng/ml.
- B. należy włączyć wyłącznie leczenie farmakologiczne agonistą dopaminy i dostosować dawkę tak by stężenia prolaktyny mieściły się w zakresie wartości prawidłowych.
- C. należy skierować pacjentkę na przezklinową resekcję gruczolaka.
- D. należy rozpocząć leczenie tylko analogiem somatostatyny (lanreotyd lub oktreotyd), a leczenie operacyjne odroczyć do czasu urodzenia dziecka.
- E. należy leczyć pacjentkę jednocześnie agonistą dopaminy i analogiem somatostatyny, a leczenie operacyjne odroczyć do czasu urodzenia dziecka.

Nr 86. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące agresywnych guzów przysadki:

- 1) penetracja guza do zatoki jamistej z uszkodzeniem nerwu IV (nerw błotkowy) powoduje typowo opadanie powieki, często z ustawieniem gałki ocznej do dołu i w stronę boczną;
- 2) guzy powodujące zespół Nelsona mogą charakteryzować się agresywnym wzrostem oraz dawać przerzuty poprzez płyn mózgowo-rdzeniowy;
- 3) radioterapia metodą „noża gamma” (*gamma knife*) jest preferowaną metodą terapii;
- 4) oporność na temozolomid wiąże się ze zwiększoną ekspresją genu *MGMT* (O⁶-metyloguaninowej–DNA metylotransferazy);
- 5) preferowana droga podania temozolomidu to droga dożylna.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,4.
- B. 2,3,4.
- C. 1,2,4.
- D. 2,5.
- E. 2,4.

Nr 87. Mutacja w obrębie genu *SHOX*, który jest zlokalizowany zarówno na chromosomie X, jak i na chromosomie Y, jest odpowiedzialna za:

- A. hipogonadyzm hipogonadotropowy.
- B. dziedziczną moczówkę nerkopochodną.
- C. krzywicę hipofosfatemiczną.
- D. przedwczesne centralne dojrzewanie płciowe.
- E. niskorosłość związaną ze skróceniem kości podudzia i przedramion.

Nr 88. U dziecka z niskorosłością w surowicy krwi pobranej rano na czczo stwierdzono obniżone stężenie IGF-I. Jaka może być przyczyna tego zaburzenia?

- 1) niedobór hormonu wzrostu;
- 2) choroby wątroby;
- 3) niedoczynność tarczycy;
- 4) niedożywienie;
- 5) badanie należy powtórzyć podczas fizjologicznego snu, albowiem oznaczenie poranne jest niewiarygodne.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. tylko 1. B. 1,2. C. 1,2,3. D. 1,2,3,4. E. tylko 5.

Nr 89. U chłopca w 9. dobie życia zaobserwowano pogarszanie się stanu ogólnego, brak łaknienia, wymioty, cechy odwodnienia, hiperpigmentację skóry. W badaniach dodatkowych stwierdzono: niskie stężenie sodu, obniżone stężenie kortyzolu i podwyższone ACTH. Przyczyną może być:

- 1) wylew krwi do nadnerczy w przebiegu uogólnionego zakażenia;
- 2) mutacje w obrębie genu *DAX-1* zlokalizowanego na chromosomie X;
- 3) wrodzony niedobór 21-hydroksylazy;
- 4) wrodzony niedobór dehydrogenazy-3beta-steroidowej.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2. B. 1,4. C. 3,4. D. 1,2,3. E. wszystkie wymienione.

Nr 90. U 14-letniej miesięczkującej regularnie dziewczynki z zaburzeniami obsesyjno-kompulsywnymi jest stosowane leczenie preparatem rispolept (rysperydon). Obecnie w wykonanych wynikach badań poranne stężenie prolaktyny w surowicy krwi wynosiło 35 ng/ml (zakres normy: 4,0-25,0 ng/ml). Jaki powinien być sposób postępowania?

- A. wskazane utrzymanie dotychczasowego leczenia i dalsze monitorowanie stężenia prolaktyny.
- B. wskazana ocena makroprolaktynemii w surowicy.
- C. wskazane wykonanie badania MR przysadki.
- D. wskazane wykonanie testu z metoklopramidem w celu różnicowania przyczyn hiperprolaktynemii.
- E. wskazane pilne odstawienie leczenia i zamiana leku na inny.

Nr 91. W odniesieniu do guzów mózgu u dzieci, charakterystyczną dwuogniskową lokalizację w przysadce i szyszynce przejawia guz:

- A. gwiaździak włosowatokomórkowy (*astrocytoma pilocyticum*).
- B. zarodczak (*germinoma*).
- C. czaszkogardlak (*craniopharyngioma*).
- D. *hamartoma*.
- E. szyszyniak zarodkowy (*pineoblastoma*).

Nr 92. Test generacji somatomedyn znajduje zastosowanie w:

- A. diagnostyce gigantyzmu/akromegalii.
- B. diagnostyce pierwotnego niedoboru IGF-I.
- C. ustaleniu wrażliwości na podawanie egzogennie sekretagogów.
- D. ocenie aktywności podjednostki kwasolabilnej.
- E. ocenie insulinowrażliwości tkankowej.

Nr 93. Przykładem rzekomego przedwczesnego dojrzewania płciowego jest dojrzewanie płciowe, które wystąpiło w przebiegu:

- 1) testotoksykozy;
- 2) zespołu McCune-Albrighta;
- 3) wrodzonego przerostu kory nadnerczy;
- 4) wydzielania ludzkiej gonadotropiny kosmówkowej (hCG) przez guzy zarodkowe;
- 5) zespołu nadmiernej aktywności aromatazy;
- 6) raka nadnerczy produkującego androgeny.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,4. B. 2,3,6. C. 1,2,3,6. D. 3,5,6. E. wszystkich wymienionych.

Nr 94. U noworodka na podstawie badania przesiewowego wykryto wrodzoną niedoczynność tarczycy, którą potwierdzono w badaniu w surowicy krwi (TSH > 100 mIU/l, FT4 – 0,4 ng/ml). Dziecko waży 3500 g. Jaką dzienną dawkę L-tyroksyny należy zastosować?

- A. 3 µg. B. 6,25-10 µg. C. 12,5-20 µg. D. 25 µg. E. 35-52,5 µg.

Nr 95. U 8-letniej dziewczynki z zwolnieniem tempa wzrastania, narastającą otyłością i owłosieniem łonowym i pachowym oznaczono stężenie kortyzolu o godz. 8:00. Wynik wynosi 14,2 µg/dl (norma: 5,7-21,3 µg/dl). Jakie należy podjąć dalsze decyzje diagnostyczne?

- A. u dziecka należy wykonać test z GnRH w celu ustalenia postaci przedwczesnego dojrzewania płciowego.
- B. u dziecka należy przeprowadzić ocenę wydzielania hormonu wzrostu w testach stymulacyjnych i po zaśnięciu.
- C. wynik wyklucza zespół/chorobę Cushinga, dziecko należy skierować do dietetyka.
- D. wynik nie wyklucza zespołu/choroby Cushinga, u dziecka należy wykonać test hamowania z deksametazonem lub skierować do szpitala w celu pogłębienia diagnostyki w kierunku hiperkortyzolemii.
- E. u dziewczynki należy wykonać doustny test tolerancji glukozy (OGTT) z oceną stężenia insuliny w celu diagnostyki insulinooporności.

Nr 96. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące zespołu Pradera-Williego:

- 1) u pacjentów z disomią jednorodzicielską częściej występują typowe objawy fenotypowe z charakterystycznym wyglądem twarzy;
- 2) stałą cechą jest niedobór hormonu wzrostu, dlatego leczenie rhGH powinno być rozpoczęte u dzieci jak najwcześniej i kontynuowane w wieku dorosłym;
- 3) w leczeniu hipogonadyzmu u chłopców leczeniem z wyboru jest testosteron podawany domięśniowo;
- 4) w leczeniu otyłości zaleca się leczenie farmakologiczne oraz operacje bariatryczne;
- 5) po urodzeniu obserwuje się obniżone napięcie mięśniowe.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2. **B.** 1,2,4. **C.** 1,3,4,5. **D.** 2,3,5. **E.** 2,3,4,5.

Nr 97. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące opóźnionego dojrzewania hipogonadotropowego:

- 1) jego przyczyną może być konstytucjonalne opóźnieniem wzrastania i dojrzewania, w którym wzrost dziecka jest zbyt niski do wieku metrykalnego i kostnego;
- 2) występuje w zespole Kallmana;
- 3) występuje w zespole Klinefeltera;
- 4) w jego etiopatogenezie u dziewcząt z jadłowstrętem psychicznym oraz intensywnie uprawiających sport bierze się pod uwagę wpływ hiperprolaktynemii i hipoleptynemii;
- 5) może być spowodowane przejściowym, opóźnieniem pulsacyjnego wydzielania GnRH.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,5. **B.** 1,3,5. **C.** 1,2,3,5. **D.** 2,3,4. **E.** 2,4,5.

Nr 98. Wskaż **falszywe** stwierdzenie dotyczące stosowania steroidów anaboliczno-androgenowych (SAA):

- A.** SAA prowadzą do zahamowania wydzielania gonadotropin, spadku stężenia wewnątrzjądrowego testosteronu i zahamowania spermatogenezy.
- B.** podczas stosowania SAA w morfologii krwi zaobserwować można obniżone stężenie hemoglobiny i obniżony hematokryt.
- C.** może dochodzić do nieodwracalnej zmiany barwy głosu u kobiet stosujących SAA.
- D.** w przywracaniu płodności u mężczyzn zastosowanie mają klomifen oraz gonadotropina kosmówkowa.
- E.** podczas stosowania SAA może rozwinać się ginekomastia.

Nr 99. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące stosowania leków działających na układ immunologiczny (tzw. immunoterapii):

- 1) zaburzenia czynności tarczycy są najczęściej występującą endokrynopatią podczas leczenia anty-PD1;
- 2) u chorych leczonych na stwardnienie rozsiane alemtuzumabem najczęstszym zaburzeniem czynności tarczycy jest choroba Gravesa-Basedowa;
- 3) może wystąpić zapalenie przysadki, zwłaszcza przy stosowaniu ipilimumabu (inhibitor CTLA-4);
- 4) zaburzenia hormonalne mogą pojawiać się także po zakończeniu leczenia inhibitorami punktów kontrolnych;
- 5) w razie wystąpienia niedoczynności tarczycy nie należy przerywać leczenia przeciwnowotworowego, tylko zastosować typowe leczenie L-tyroksyną.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,4,5. **B.** 2,3,4. **C.** 2,3,5. **D.** 4,5. **E.** wszystkie wymienione.

Nr 100. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące chorób nadnerczy w ciąży:

- 1) stężenie kortyzolu w ciąży obniża się, dlatego stwierdzenie porannej kortyzolemii $>15 \mu\text{g/dl}$ wyklucza niedoczynność kory nadnerczy;
- 2) leczenie niedoczynności kory nadnerczy hydrokortyzonem nie hamuje osi podwzgórzowo-przysadkowo-nadnerczowej płodu;
- 3) złotym standardem w rozpoznawaniu niedoczynności kory nadnerczy jest test z tetrakozaktydem (1-24 ACTH);
- 4) u połowy ciężarnych z hiperkortyzolemią stwierdza się guz nadnercza;
- 5) leczeniem z wyboru w hiperkortyzolemii w ciąży jest leczenie mitotanem.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3. **B.** 1,4,5. **C.** 2,5. **D.** 2,3,4. **E.** 3,5.

Nr 101. W wielogruczołowym zespole autoimmunologicznym typu 3. (APS3) występować mogą wszystkie wymienione, z wyjątkiem:

A. autoimmunologicznej choroby tarczycy.	D. cukrzycy t. 1.
B. choroby Addisona.	E. celiakii.
C. przedwczesnego wygasania czynności jajników.	

Nr 102. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące zespołu mnogich nowotworów gruczołów dokrewnych typu 2. (MEN2):

- 1) jest chorobą dziedziczną autosomalnie dominująco, spowodowaną mutacją protoonkogenu *RET*;
- 2) w obrazie MEN2B charakterystyczne jest występowanie raka rdzeniastego, guza chromochłonnego i pierwotnej nadczynności przytarczyc;
- 3) guzy chromochłonne mogą występować w postaci mnogiej obustronnie, a ich rozwój poprzedzony jest rozrostem;
- 4) najwyższy stopień agresywności raka rdzeniastego tarczycy związany jest z mutacją w kodonie 634;
- 5) najwcześniej rozwijającą się patologią jest rak rdzeniasty tarczycy.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,5. **B.** 1,4,5. **C.** 2,3,4. **D.** 2,4,5. **E.** tylko 1.

Nr 103. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące postępowania w leczeniu otyłości:

- 1) wskazana jest redukcja masy ciała o 5-15% w ciągu 6 miesięcy;
- 2) podstawą do włączenia leczenia farmakologicznego jest BMI >30 kg/m² lub BMI > 27 kg/m², gdy stwierdza się otyłość centralną lub towarzyszą otyłości co najmniej dwa powikłania;
- 3) liraglutyd hamuje wchłanianie tłuszczów, przez co przyczynia się do zmniejszenia cholesterolu całkowitego i LDL;
- 4) najskuteczniejszą metodą leczenia są operacje bariatryczne;
- 5) po operacji bariatrycznej zmniejsza się ryzyko, zwłaszcza raka żołądka.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2. B. 1,4. C. 1,2,4. D. 2,3,5. E. 3,4,5.

Nr 104. Normokalcemiczną pierwotną nadczynność przytarczyc należy podejrzewać w przypadku:

- 1) prawidłowej kalcemii, podwyższonego stężenia PTH, obniżonego stężenia witaminy D3;
- 2) prawidłowej kalcemii, podwyższonego stężenia PTH, prawidłowego stężenia witaminy D3;
- 3) upośledzonej funkcji nerek GFR < 60 ml/min;
- 4) prawidłowej funkcji nerek;
- 5) zespołu złego wchłaniania.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3. B. 1,2,5. C. 1,3,5. D. 2,4. E. 2,4,5.

Nr 105. Podwyższone stężenie PTH współistniejące z hiperkalcemią występuje w przypadku:

- 1) pacjentów stosujących diuretyki pętlowe;
- 2) rodzinnej hiperkalcemii hipokalcjuriycznej;
- 3) pierwotnej nadczynności przytarczyc;
- 4) drugorzędowej nadczynności przytarczyc;
- 5) złośliwego grasiczaka.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2. B. 1,4. C. 2,3,5. D. 2,3,4,5. E. wszystkich wymienionych.

Nr 106. Wskazaniem do leczenia operacyjnego u chorego z bezobjawową pierwotną nadczynnością przytarczyc są wszystkie wymienione, z wyjątkiem:

- A. wieku powyżej 50 lat.
B. stężenia wapnia całkowitego przekraczającego wartość prawidłową o 1 mg/dl.
C. klirensu kreatyniny < 60 ml/min.
D. kamicy nerkowej.
E. stwierdzenia obniżenia gęstości mineralnej kości o co najmniej 2,5 odchylenia standardowego w kręgosłupie, szyjce kości udowej lub 1/3 dystalnej kości promieniowej.

Nr 107. Jako badanie przesiewowe w diagnostyce hiperaldosteronizmu pierwotnego, zaleca się oznaczenie wskaźnika aldosteronowo-reninowego (ARR).

Fałszywie ujemne wyniki ARR mogą wywołać następujące czynniki:

- 1) diuretyki tiazydowe;
- 2) beta-blokery;
- 3) hipokaliemia;
- 4) inhibitory ACE;
- 5) nadciśnienie tętnicze naczyniowo-nerkowe;
- 6) diuretyki oszczędzające potas;
- 7) niesteroidowe leki przeciwzapalne;
- 8) faza lutealna u kobiet w wieku premenopauzalnym.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3,6. **B.** 1,2,4,5. **C.** 1,3,4,5,6. **D.** 1,3,4,5,6,8. **E.** 3,4,5,6,7.

Nr 108. W odniesieniu do rodzinnego hiperaldosteronizmu typu I. (hiperaldosteronizm poddający się leczeniu glikokortykosteroidami), prawdziwe jest/są stwierdzenie/a:

- 1) stanowi mniej niż 1 % przyczyn hiperaldosteronizmu pierwotnego;
- 2) podanie deksametazonu hamuje wytwarzanie aldosteronu;
- 3) wydzielanie aldosteronu nie jest zależne od ACTH;
- 4) przyczyną choroby jest mutacja receptora ACTH;
- 5) aldosteron jest syntetyzowany w warstwie pasmowatej kory nadnerczy.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,4. **B.** 1,2,5. **C.** 2,4,5. **D.** 3,4,5. **E.** tylko 2.

Nr 109. Za wykluczeniem zespołu SIADH przemawia:

- A.** obniżone stężenie aldosteronu w surowicy.
- B.** obniżone stężenie kwasu moczowego.
- C.** obniżone stężenie azotu mocznikowego (BUN) w surowicy.
- D.** hipotonia.
- E.** podwyższone ośrodkowe ciśnienie żylne.

Nr 110. Do gruczolaków przysadki wysokiego ryzyka o bardziej inwazyjnym charakterze, wymagających wzmożonej obserwacji, należą:

- 1) skąpoziarniste gruczolaki somatotropowe;
- 2) bogatoziarniste gruczolaki somatotropowe;
- 3) laktotropowe gruczolaki u mężczyzn;
- 4) gruczolaki z komórek Crooke'a;
- 5) kortykotropowe gruczolaki typu "silent";
- 6) laktotropowe gruczolaki u kobiet.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,3,4,5. **B.** 1,4,5,6. **C.** 2,3,4. **D.** 2,4,5,6. **E.** 2,3,5,6.

Nr 111. Wskaż prawdziwe stwierdzenie dotyczące moczówki prostej:

- A. po operacji neurochirurgicznej ma charakter trójfazowy i w kolejności występują: faza wzmożonego wydzielania wazopresyny, faza z nasilonym oddawaniem moczu i faza przetrwałej moczówki prostej.
- B. należy ją różnicować z hiperkaliemią i hipokalcemią.
- C. niedobór kortyzolu nasila objawy moczówki.
- D. wrodzona moczówka prosta nerkowa w ok. 90% dotyczy chłopców.
- E. stężenie kopeptyny jest odwrotnie proporcjonalne do stężenia wazopresyny.

Nr 112. Pegwisomant, lek wskazany do leczenia dorosłych pacjentów z akromegalią, charakteryzuje się tym, że:

- A. jego działanie prowadzi do obniżenia stężenia IGF-1.
- B. działa znacznie silniej na receptor somatostatyny - SSTR 5.
- C. należy szczególnie ostrożnie włączać u pacjentów z cukrzycą, ponieważ bardzo często pogarsza jej przebieg.
- D. jego działanie prowadzi do obniżenia stężenia GH.
- E. jest wskazany w przygotowaniu pacjenta do operacji somatotropinoma.

Nr 113. Kryteriami wyrównania gospodarki węglowodanowej i ciśnienia tętniczego w cukrzycy są:

- 1) HbA1c mniejsza bądź równa 6,5% w przypadku krótkotrwałej cukrzycy typu 2;
- 2) HbA1c mniejsza bądź równa 7,0% w przypadku chorych w zaawansowanym wieku z wieloletnią cukrzycą i istotnymi powikłaniami o charakterze makroangiopatii;
- 3) ciśnienie skurczowe w zakresie 120-129 mmHg u osób powyżej 65. roku życia;
- 4) HbA1c mniejsza niż 6,5% u kobiet z cukrzycą przedciążową planujących ciążę;
- 5) HbA1c mniejsza niż 6,0% u kobiet z cukrzycą przedciążową w II i III trymestrze ciąży (jeżeli nie wiąże się z większą częstością hipoglikemii).

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3. B. 1,2,3,4. C. 2,3,4,5. D. 1,3,4,5. E. 1,4,5.

Nr 114. Udowodniony korzystny wpływ na ryzyko sercowo-naczyniowe, wykazały niektóre leki z grupy:

- 1) pochodnych sulfonilomocznika;
- 2) inhibitorów alfa-glukozydazy;
- 3) agonistów receptora GLP-1;
- 4) inhibitorów DDP-4;
- 5) agonistów PPAR;
- 6) inhibitorów SGLT-2.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,3,4. B. 3,6. C. 4,6. D. 3,5. E. 2,6.

Nr 115. Efektami działania metforminy są:

- 1) stymulowanie wydzielania insuliny;
- 2) hamowanie wątrobowej produkcji glukozy;
3. zwiększenie lipogenezy;
- 4) przyspieszenie utylizacji mleczanu;
- 5) neutralny wpływ na masę ciała;
- 6) zwiększenie obwodowego wychwytu glukozy przez mięśnie;
- 7) zmniejszenie zapotrzebowania na insulinę.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3,5. **B.** 2,3,6,7. **C.** 1,4,5,6. **D.** 2,4,6,7. **E.** 2,5,6,7.

Nr 116. Do czynników zwiększających stężenie SHBG należą:

- 1) otyłość;
- 2) leczenie androgenami i glikokortykosteroidami;
- 3) niedobór hormonu wzrostu;
- 4) niedoczynność tarczycy;
- 5) marskość wątroby;
- 6) hiperinsulinemia;
- 7) niedobór androgenów.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,3. **B.** 2,3,4. **C.** 3,5,6. **D.** 3,5,7. **E.** 5,6,7.

Nr 117. Wskaż zestaw cech klinicznych/objawów, charakterystycznych dla zespołu Turnera:

- 1) pletwistość szyi;
- 2) niedobór wzrostu;
- 3) nisko wysklepione podniebienie;
- 4) wady układu nerwowego;
- 5) zaburzenia miesiączkowania;
- 6) zwiększone ryzyko występowania chorób autoimmunizacyjnych.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. 1,2,4,6. **B.** 1,2,5,6. **C.** 1,3,4,5. **D.** 1,2,3,5. **E.** 2,4,5,6.

Nr 118. Najczęstszy nowotwór złośliwy u pacjentów z akromegalią dotyczy:

A. tarczycy. **B.** jelita grubego. **C.** prostaty. **D.** sutka. **E.** płuc.

Nr 119. „*Pseudocushing syndrome*” może wystąpić w:

- A.** guzach nadnerczy, ciąży, podczas stosowania tabletek antykoncepcyjnych.
- B.** niedoczynności przytarczyc, przedwczesnym wygasaniu czynności jajników, celiakii.
- C.** anoreksji, u palaczy papierosów oraz przyjmujących duże ilości soku grejfrutowego i lukrecji.
- D.** otyłości patologicznej, alkoholizmie, źle kontrolowanej cukrzycy.
- E.** zespole policystycznych jajników, nadciśnieniu, depresji.

Nr 120. Wskaż prawdziwe stwierdzenia dotyczące bisfenolu A (BPA):

- 1) wykazano częstsze występowanie niezstąpionych jąder u chłopców, których matki miały w czasie ciąży wyższe stężenie BPA we krwi;
- 2) może wpływać na odkładanie lipidów w adipocytach;
- 3) oddziałuje na organizm poprzez blokadę receptorów androgenowych;
- 4) jego okres półtrwania w płynach ustrojowych jest krótki;
- 5) może dochodzić do kumulacji w organizmie.

Prawidłowa odpowiedź to:

A. wszystkie wymienione. **B.** 1,2,4. **C.** 1,5. **D.** 2,3,5. **E.** 1,2,5.

Dziękujemy !